

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHEIERE

14 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supreme de Justiție
Completul de judecată în componență:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Mânăscuță Igor și Daguța Sergiu,

a examinat admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Pînzari Marin XXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 13.05.2022 – 03.05.2023;
2. Instanța de apel: 30.05.2023 – 09.11.2023;
3. Instanța de recurs ordinar: 12.12.2023 – 14.03.2024.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, completul de judecată,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 03 mai 2023, **Pînzari Marin XXXX** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192/1 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Pînzari Marin la 09-10 noiembrie 2021, pe timp de noapte, ora exactă nefiind stabilită, aflându-se în stare de ebrietate în domiciliul lui Dumitrașcu Ion din localitatea Lăpușna, r. Hîncești și știind în prealabil că cheile și actele automobilului marca „Mercedes Vito” cu numărul de înmatriculare A4823MX, care aparține cu dreptul de proprietate lui Dumitrașcu Ion se află în automobil, acționând în scopul răpirii mijlocului de transport nominalizat fără scop de însușire, a intrat în posesia lui ilegal și l-a condus pe traseul Hîncești-Chișinău,

până la stoparea de către ofițerul SSTR IP Ialoveni, Pelivan Nicolae la km-17 în regiunea localității Bardar, r-nul Ialoveni.

Astfel, acțiunile intenționate ale inculpatului Pînzari Marin au fost încadrate în baza art. 192/1 alin. (1) Cod penal, *răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel, avocatul Bernicova Marina în numele inculpatului Pînzari Marin, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pînzari Marin să fie achitat.

În motivare apelului, apărătorul a indicat că sentința prin care a fost condamnat Pînzari Marin este una ilegală și neîntemeiată. Instanța de judecată eronat a pus la baza probele administrate la faza de urmărire penală, or aceste probe nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

De asemenea, apelantul a indicat că în ședința de judecată inculpatul nu a fost audiat, însă fiind audiat în calitate de bănuț vina nu a recunoscut-o. Partea vătămată a declarat circumstanțe diferite de cele spuse de inculpat referitor la cele întâmplate la 09-10 noiembrie 2021.

Apelantul a făcut trimitere la hotărârea Plenului CSJ privind sentința judecătorească nr. 5 din 19.06.2006, stabilește că instanțele judecătorești vor ține cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate sunt interpretate în favoarea inculpatului.

Reieșind din cele menționate, apelantul a concluzionat că în ședința de judecată acuzatorul de stat nu a prezentat nicio probă pertinentă și concludentă ce ar demonstra vina lui Pînzari Marin în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 192/1 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2023, apelul avocatului Bernicova Marina în numele inculpatului Pînzari Marin a fost respins ca nefondat, și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a punctat că prima instanță a analizat cumulul de probe administrate în conformitate cu prevederile legislației procesul penale și cercetate în ședința de judecată.

Mai mult, instanța de apel a și notat că prin coroborarea elementelor de fapt reflectate în declarațiile părții vătămate Dumitrașcu Ion, procesele verbale ale acțiunilor procesuale și documentele anexate în calitate de mijloace materiale de probă, și-a găsit confirmare deplină faptul că Pînzari Marin a realizat acțiuni ce reprezintă latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 192/1 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la argumentele apelantului privind achitarea inculpatului Pînzari Marin din motivul lipsei componentei de infracțiune, instanța de apel a indicat că acestea au fost respinse, ca nefondate, or la materialele cauzei au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În continuare, instanța de apel referindu-se la argumentele apărării privind lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile inculpatului, a punctat că la caz sunt prezente toate cele 4 componente, și anume, obiectul juridic special și material, latura obiectivă și latura subiectivă.

Infracțiunea prevăzută de art. 192/1 alin. (1) din Cod penal, este o infracțiune formală, care se consideră consumată din momentul deplasării și ca efect, al schimbării localizării mijlocului de transport. Pentru atestarea consumării răpirii mijlocului de transport, nu are importanță distanța la care a fost deplasat mijlocul de transport.

Totodată, instanța de apel a indicat că și latura subiectivă a infracțiunii incriminate a fost realizată, și anume faptul Pînzari Marin a acționat cu intenție directă, înțelegând pe deplin efectele răpirii mijlocului de transport.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui Pînzari Marin în comiterea infracțiunii prevăzute de 192/1 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că argumentele invocate de apelant referitor la achitarea inculpatului, pe motiv că probele administrate în cauză nu dovedesc vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a punctat că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, de persoana inculpatului, de atitudinea ultimului față de fapta comisă, de circumstanțele cauzei, a comis o infracțiune cu intenție, nu este la prima abatere, acordând deplină eficiență prevederilor normelor incriminate în ceea ce privește categoriile de pedeapsă prevăzute, instanța de judecată just a constatat că scopul pedepsei penale va fi atins, fiindu-i stabilită pedeapsa potrivit normei art. 192/1 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare, pedeapsă care în viziunea instanței de apel este aplicabilă în situația dată inculpatului, care pornind de la datele caracteristice ale ultimului, este pe măsură să ducă la atingerea scopului general și special al pedepsei

penale, or ca măsură de constrângere, pedeapsa penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, la 11 decembrie 2023 a declarat recurs avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Pînzari Marin să fie achitat.

Recurentul, în motivarea recursului indică că, instanța de apel a pus la baza deciziei sale declarațiile părții vătămate, care sunt diametral opuse cu cele ale inculpatului.

La fel, mai indică că poziția inculpatului nu a fost verificată în cadrul ședinței de judecată din instanța de apel. Mai mult ca atât, nu au fost audiați martorii, și anume femeile pe nume Ana și Mihaela, care au fost prezente în acea seară.

Declarațiile inculpatului au fost apreciate critic de către instanța de apel și eronat a considerat că este o poziție de apărare pentru evitarea răspunderii penale.

Recurentul consideră că latura subiectivă nu a fost stabilită în acțiunile întreprinse de către Pînzari Marin.

Respectiv, recurentul a subliniat că, referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*”, care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978). Adițional, Curtea a statuat că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție.

Astfel, potrivit art. 8 din Codul de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Reieșind din cele menționate, avocatul concluzionează că sentința și decizia instanței de apel sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece acestea reprezintă doar expunerea probelor acuzării fără aprecierea lor din punct de vedere al pertinentei, veridicității și concludenței, cu ignorarea poziției părții apărării, fapt care certifică unilateralitatea, subiectivitatea și caracterul preconcept al hotărârii judecătorești adoptate.

6. Asupra recursului declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și, întemeiat a constatat ca

fiind dovedită vinovăția inculpatului Pînzari Marin, menținând sentința primei instanței de condamnare a ultimului.

7. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform dispozițiilor art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept, într-un complet din trei judecători, prin încheiere, să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Verificând conținutul recursului declarat se atestă că titularul acestuia, invocă drept temei de recurs prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, criticând soluția instanței de apel sub aspectul aprecierii eronate a probelor.

Așadar, analizând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel prin prisma celor invocate de către recurent, completul de judecată consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece instanța de apel corect a verificat cumulul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării și toate au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, completul de judecată reiterează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține, că instanța de apel întemeiat a apreciat probele prezentate adoptând în consecință o soluție corectă de menținere a calificării acțiunilor inculpatului în baza art. 192/1 alin. (1) Cod penal, fiind respectate prevederile art. 414 Cod de procedură penală.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, completul de judecată, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelul instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței, potrivit căreia s-a dispus condamnarea lui Pînzari Marin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.192/1 alin. (1) Cod penal.

În continuare, instanța de recurs cu referire la argumentul recurentul precum că în acțiunile inculpatului nu s-a stabilit prezența laturii subiective a infracțiunii prevăzute la art. 192/1 alin. (1) Cod penal, va reține statuările instanței de apel, și anume „(...) *latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 192/1 alin. (1) Cod penal, reținută în acțiunile ilegale ale inculpatului Pînzari Marin, se exprimă în intenția directă. Motivul infracțiunii, nu este obligatoriu la încadrarea juridică. Scopul infracțiunii analizate este unul special – scopul folosinței temporare (fără scop de însușire) (...)*”. Astfel, completul de judecată consideră instanța de apel detaliat și motivat a răspuns la toate motivele invocate în apel, întemeiat a stabilit toate circumstanțele de fapt și de drept care au dus la adoptarea unei soluții de respingere a apelului declarat.

Cu referire la critica recurentului precum că instanțele de fond nu a verificat declarațiile inculpatului, care sunt diametral opuse cu cele ale părții vătămate și eronat le-a considerat ca fiind o poziție de apărare pentru evitarea răspunderii penale, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art. 414 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În acest sens, completul de judecată menționează că, instanța de apel examinând cauza penală conform legii și propriei convingeri, verificând declarațiile date în prima instanță prin citirea lor în ședință, poate decide audierea repetată a martorilor în ședința instanței de apel, în cazul în care declarațiile acestora se contestă. În situația dată, audierea repetată a martorilor în sensul art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, nu este o obligație a instanței. Dreptul instanței de apel de a da o nouă apreciere a probelor, se atestă dacă instanța de fond a admis vreo eroare la constatarea vinovăției persoanei, în rest, instanța de apel se limitează la verificarea declarațiilor și probelor examinate de prima instanță.

În contextul expus, instanța de recurs reține punctările instanței de apel, cu referire la aprecierea declarațiilor inculpatului Pînzari Marin, și anume „(...) *declarațiile inculpatului Pînzari Marin date la etapa urmăririi penale, coroborate cu declarațiile părții vătămate și elementele de fapt reflectate în copia procesului-verbal de constatare a infracțiunii prevăzută de art. 264/1 alin.(4) Cod penal, în privința lui Pînzari Marin; informația privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264/1 alin.(4) Cod penal în*

priviința lui Pînzari Marin, înregistrată în Registrul de evidență a sesizărilor despre infracțiuni – II al IP Ialoveni la 10.11.2021 sub nr. 7391 și procesul verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului din 10.11.2021, care relevă înlăturarea lui Pînzari Marin de la conducerea mijlocului de transport – confirmă pe deplin „imposedarea” de către Pînzari Marin a automobilului marca „Mercedes Vito” cu n/î A 4823 MX ce aparține cet. Dumitrașcu Ion, astfel încât inculpatului, după ce a intrat ilegal în posesia mijlocului de transport, l-a scos din curtea gospodăriei lui Dumitrașcu Ion și l-a folosit pentru necesități personale, fără scop de însușire, pentru o perioadă determinată, până la stoparea lui de către agenții de circulație și înlăturarea lui de la conducerea vehiculului (...))”.

Faptul că instanța de apel nu a apreciat probele în modul solicitat de autorul recursului, nu constituie motiv de a afirma că instanța de apel a pronunțat o hotărâre nemotivată. Mai mult, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, completul de judecată își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza Albert vs România din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În sensul celor invocate, completul de judecată va ține cont și de jurisprudența CEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de fond și de apel, dat fiind faptul că, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda), din care motiv, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei prejudicibile și a vinovăției în comiterea ei de către inculpatul Pînzari Marin.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Mai mult, instanța de apel în cadrul examinării cauzei penale, a respectat cu strictețe atât normele procesual penale (art. art. 24, 26 Cod de procedură penală) ce vizează respectarea principiilor de drept, cât și în sensul art. 6 CEDO, soluționând cauza în prezența avocatului inculpatului, în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, care prin hotărârea pronunțată nu a adus atingere intereselor justiției.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Pînzari Marin XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu